

به مناسب تشکیل کنفرانس صلح خاورمیانه در آنابولیس، آمریکا

صلح بعد از تمرین جنگ

محمد تقی سبط، صاحب منصب بازنشسته وزارت امور خارجه ایران به نقل از «میراث ایران»

۱۹۷۳، همان سال جنگ در گذشت. سالهای ۱۹۷۱، ۱۹۷۲ و ۱۹۷۳ در خاورمیانه عربی کاملاً بحرانی بود. جمال عبدالناصر، رهبر مجرب و مقتدر مصر و جهان عرب در ۲۸ سپتامبر ۱۹۷۰ در گذشت و انور سادات علیرغم مخالفت دار و دسته ناصر قدرت را به دست گرفت. او اعتقاد داشت که اگر جهان عرب یک پیروزی به دست نیاورد صلح خاورمیانه تغییر نخواهد کرد و شبه جزیره سینا

۱- ارتش اردن با فلسطین حتی در پایتخت در حال زد و خورد بود و کوشش داشت به حضور نظامی سازمان آزادیبخش که امنیت را مختل و توأم با هواپیماربابی بود پایان بخشد (برای نمونه باید به واقعه انفجار در نخست وزیری و کشته شدن وصفی القتل نخست وزیر و تعدادی از مقامات اردنی اشاره کرد).

۲- اختلاف بین سادات و یاران جمال عبدالناصر که با پیروزی سادات و دستگیری مخالفین او از قبیل علی صبری (مرد شماره یک مسکو)، امین هویدی، رئیس سرویس های اطلاعاتی و جنرال محمد فوزی، وزیر دفاع مصر به صورتی پایان یافت.

۳- کودتای چپی سودان به رهبری سرگرد هاشم العطاء علیه جعفر نمیری و ضد کودتا با کمک مصر و سعودی و به دست گرفتن مجدد قدرت توسط نمیری و اعدام گروه انقلابی چپ که حتی میانجیگری شوروی هم بی نتیجه بود

و در نتیجه بحرانی شدن روابط سودان با شوروی. ۴- کوشش برای انقلاب یا کودتای نافرجام به رهبری جنرال محمد مذبح در جشن تولد ملک حسن دوم پادشاه مغرب در کاخ سلطنتی که ناکام و با اعدام گروه کودتاچی غائله مزبور خاتمه یافت.

۵- طرح ملک حسین در سال ۱۹۷۲ مبنی بر انضمام ساحل غربی رود اردن و بیت المقدس به این کشور و تأسیس کشور متحده عرب در برابر صلح با اسرائیل و مخالفت سازمان آزادیبخش با آن متعاقباً به قطع رابطه مصر با اردن منجر گردید و مجدداً فعالیت تخریبی فلسطینی ها در خاک اسرائیل از سر گرفته شد. حادثه بودن هواپیما و کشتار گروهی در فرودگاه شهر لُد در اسرائیل و هواپیما ربایی سه نفر از ارتش سرخ ژاپنی و کشتار بیست و شش توریست و یا حمله انتحاری در مونیخ آلمان و غیره که آشفتهگی وضع منطقه را بخوبی نشان می دهد.

ولی در این گیرودار مهمترین رویداد تاریخی در ژوئیه ۱۹۷۲ به وقوع پیوست و آن فرمان انورالسادات مبنی بر

و بلندی های جولان و اراضی فلسطینی همچنان در اشغال اسرائیل باقی خواهد ماند. گزارشات سری که در سالهای اخیر انتشار یافته نشان می دهد که با پایان مراسم سوگواری جمال عبدالناصر، آمریکا از طریق عربستان سعودی پیامی برای سادات ارسال داشت که خود مقدمه آغاز تحولات بعدی منطقه به شمار می رود. یک هیأت سعودی به ریاست کمال ادهم، رئیس سرویس های اطلاعاتی سعودی و عضویت عدنان قاشقی، میلیاردر معروف سعودی به قاهره اعزام و نظر آمریکا را به سادات ابلاغ کردند. نظریه مزبور درجمله زیر خلاصه می شد:

تا زمانی که کارشناسان و مستشاران نظامی شوروی (بالغ بر پانزده هزار نفر) در مصر حضور دارند آمریکا در کنار اسرائیل قرار داشته واز این کشور حمایت خواهد کرد. با دریافت پیام مزبور، سادات استنباط نمود که دور شدن مصر از شوروی منجر به کاهش حمایت آمریکا از اسرائیل خواهد شد. جبهه کشورهای عربی در سال ۱۹۷۱ به طور عموم بحرانی و از هم گسیخته بود:

کنفرانس صلح به مهمانداری پرزیدنت بوش در نیوال آکادمی شهر آنابولیس در ایالت مریلند، روز ۲۸ نوامبر تشکیل شد.

آیا حضور چهل و نه کشور از سراسر جهان به اضافه نماینده پاپ در این کنفرانس منجر به صلح واقعی بین جهان عرب و اسرائیل خواهد شد؟ و پایان سال ۲۰۰۸ شاهد تأسیس یک کشور فلسطینی در کنار اسرائیل خواهیم بود؟ و آیا رئیس جمهوری آمریکا پس از شکست در طرح برقراری دموکراسی در خاورمیانه از طریق اشغال عراق، در صورت موفقیت در تأمین صلح به تاریخ خواهد پیوست؟ مشکلات عمده ای در سر راه این صلح وجود دارد که مهمترین آنها عبارتند از:

۱- تخلیه اراضی اشغالی تا مرزهای جنگ ژوئن ۱۹۶۷ که از نظر اسرائیل غیرممکن اعلام شده؛

۲- تقسیم مجدد شهر بیت المقدس و واگذاری اورشلیم شرقی به فلسطینی ها به عنوان پایتخت فلسطین که به علت وجود اماکن مقدسه در این قسمت برای احزاب تندروی مذهبی یهودی غیر قابل قبول خواهد بود؛

۳- برچیدن بیست و یک شهرک یهودی نشین با ۲۶۰ هزار سکنه در ساحل غربی رود اردن؛

۴- دیوار ایمنی حد فاصل در اراضی اشغالی که به ۲۹۰ کیلومتر خواهد رسید. این دیوار مسافت زیادی از اراضی فلسطین را در بر گرفته و زندگی سکنه مناطق مزبور را با دشواری زیاد توأم نموده که معلوم نیست آیا بدون برچیدن آن چگونه صلح برقرار خواهد شد؛

۵- عدم موافقت اسرائیل با بازگشت آوارگان فلسطینی که یک میلیون آنها به صورت آواره در کمپ های لبنان و سوریه به سر می برند و از بسیاری از مزایا محروم اند.

جنگ معروف اکتبر سال ۱۹۷۳ بین کشورهای عربی و اسرائیل نام های متعددی به خود گرفته، به موجب تقویم عبری (اسرائیلی) سال ۵۷۳۳ روز غفران (آمرزش) و برحسب تقویم هجری جنگ دهم ماه مبارک رمضان ۱۳۹۳ هجری و به موجب تقویم میلادی جنگ ششم اکتبر سال ۱۹۷۳ میلادی. هرچه که برای این جنگ نامگذاری شود، اهمیت آن را در این که بعد از جنگ سال ۱۹۴۸ و تأسیس کشور اسرائیل، مهمترین جنگی است که بین کشورهای مجاور اسرائیل با این کشور به وقوع پیوسته و منجر به پیروزی اعراب (مصر) گردید، حتی دیوبند بن گوریون مؤسس کشور اسرائیل که خود شاهد و ناظر این جنگ بود، انتظار چنین نتیجه ای نداشت. نتیجه ای که نه فقط او را از صحنه سیاسی اسرائیل خارج کرد، بلکه پایان حیات او را تسریع کرد (بن گوریون در دسامبر

طرد کارشناسان نظامی شوروی از مصر بود که با این تصمیم مصر از جرگه بلوک شوروی خارج و به غرب و آمریکا نزدیک شد حادثه ای که در جهان عرب بلکه در سراسر خاورمیانه اثر بخشید. در اینجا لازم می دانیم خاطره جالبی را بازگویم و آن این است که به افتخار هیأتی که از یکی از کشورهای همسایه به ایران آمده در وزارتخانه ضیافتی ترتیب داده شده بود که مقامات عالی رتبه کشوری در آن شرکت داشتند. اینجانب بعد از برگزاری شام و خروج میهمانان خارجی سالن پذیرایی را ترک گفته به منزل رفتم و به یکی از برنامه های رادیوی عربی گوش کردم که مهمترین خبر آن اخراج کارشناسان نظامی شوروی از مصر بود. بلافاصله به وزارت خارجه تلفن نموده و از تلفن خانه خواستم که تلفن را به سالن پذیرایی وصل تا با مقام وزارت صحبت کنم و با شادروان دکتر خلعت بری وزیر خارجه گفتگو نمودم. ایشان با تعجب پرسیدند تو که تازه میهمانی را ترک گفته ای چه حادثه ای رخ داده که تماس گرفته ای؟ برای ایشان فرمان انورالسادات و طرد کارشناسان شوروی را توضیح دادم.

این قدر این خبر غیر منتظره بود که وزیر آن را نپذیرفت و گفتند: «از حرف تا عمل فاصله زیادی است.» بهرحال متعاقب این تحول و اتخاذ سیاست دوری از شوروی با حمله مصر به اسرائیل (جنگ ششم اکتبر ۱۹۷۳ شکستن خط دفاعی اسرائیل «خط بارلیف» که توأم با نوعی پیروزی بود) تا آنجا ادامه یافت که انورالسادات با سفر ناگهانی و غیرمترقبه خود به اسرائیل و سخنرانی در پارلمان آن کشور با اسرائیل دشمن پنجاه ساله عرب صلح نمود و شبه جزیره سینا را پس گرفت. متأسفانه این تک روی سیاسی مصر با عکس العمل منفی کشورهای تند روی عرب مواجه و با دعوت صدام حسین کنفرانس کشورهای عربی در بغداد طی یک اجلاس فوق العاده قطع روابط با مصر را تصویب نمود و دبیرخانه اتحادیه عرب موقتاً از قاهره به تونس نقل مکان کرد.

با تأسیس جمهوری اسلامی، روابط ایران نیز به همین دلیل با مصر قطع گردید که تا تاریخ نگارش این گزارش (نوامبر ۲۰۰۷) ادامه دارد و کنکاش طرفین برای تجدید آن به نتیجه نرسیده است. اما باید اذعان کرد که جرأت مصر در برقراری رابطه با اسرائیل موجب شد اردن نیز همین راه را بیساید و اینک نه فقط در قاهره و عمان، اسرائیل سفارتخانه دارد بلکه در دوحه پایتخت قطر و تونس و مراکش نیز دفاتر تجاری دایر نموده که عملاً نوعی کار سفارت را انجام می دهد. ناظران امور پیش بینی می کنند که چون هم اسرائیل و هم کشورهای مؤثر عرب به این نتیجه رسیده اند که با ادامه جنگ و درگیری و کشتار و تخریب به هدف خود نخواهند رسید، اینک برای صلح و صفا و امتیاز دادن آمادگی بیشتری دارند و چون آمریکا نیز به خاطر نتایج منفی جنگ عراق، کوشش دارد پیش از پایان دوران هشت ساله ریاست جمهوری جرج بوش و حزب جمهوری خواه، موقعیت گذشته خود را به دست آورد. بنابراین به کنفرانس آنابولیس باید از این نظر نیز توجه کرد.

Manuel Dish Net

Experience the Difference

همگام با تکنولوژی برتر HD Receiver

تصویر واقعی و زنده را در رسیورهای Hi Definition مشاهده نمائید

با بیش از ۱۲ سال تجارب مشترک ایران و آمریکا

❖ شبکه جدید و جذاب «الجزیره» به زبان انگلیسی

❖ ۲۴ شبکه تلویزیونی ایرانی به زبان فارسی (I.R.N.N., I.R.I.B.)

❖ ۲ شبکه اینترنشنال طپش و طپش ۲ (TAPESH TV & TAPESH 2)

❖ ۲۵ شبکه تلویزیونی مسیحی به زبان انگلیسی

❖ ۳ شبکه تلویزیونی افغان

نصب دیش و سیستم گیرنده کمتر از ۲۴ ساعت از زمان سفارش

تنظیم دیش و وارد کردن «برنامه» (Up-date, Up-grade, Full service) کمتر از ۴۸ ساعت از زمان سفارش

بدون تعطیلی

۷ روز هفته

manueldishnet@yahoo.com

(408) 449-9025 ❖ (415) 760-9390 ❖ (925) 580-6414